

کلمتہ و تست

دینہ زندگی

غفور ۹۹

جلہ دوم
بہ کاروان ہستی

نکته و تست دین و زندگی دوم

درس دوم (با کاروان هستی)

بچه‌های گل بریم سراغ شروع به نکته و تست عجیب غریب برای درس دوم
قبل مطالعه این جزوه باید متن کتاب رو مورت داره باشید و بعداً بیاید با من همراه بشید
هر قسمت کتاب که تا حالا سوال اومده یا احتمال داره یار تبدیل کریم به یه سوره طرح تست
خوب رو کس گزینه‌ها تک کن و بعداً جواب رو بین تا مغزت حاج فخر برونما

کدام گزینه مفهوم درستی از عامل دریافت شده طی مشاهده ی نظام مندی موجودات هستی توسط انسان را بیان می کند؟

- (۱) مهم ترین گام برای رسیدن درک درستی از نظام حاکم بر جهان خلقت اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر است.
- (۲) خداوند با حکمت خود جهان را خلق کرده است و آن را طوری تدبیر و اداره می کند که همه حوادث و رخداد های جهان در یک چارچوب سامان دهی شده و قانون مند اتفاق می افتد.
- (۳) ایمان به خداوند حکیم و نظام حکیمانه او ، این اطمینان را به انسان می بخشد که جهان دارای حافظ و نگهبانی است که اشتباه در کار او راه ندارد.
- (۴) به علت علم و قدرت بی پایان خداوند به هیچ وجه احتمال نابودی دنیا نمی رود و هیچ کس جز او نمی تواند آن را از نابودی نجات دهد.

نکته: منظور از عامل دریافت شده طی مشاهده ی نظام مندی موجودات هستی توسط انسان:

(۱) حکمت

(۲) تدبیر

هر کدام به تنهایی بیاید گزینه کامل نیست و کنار می رود.

در درس گذشته به سراغ برخی موجودات رفتیم و با مشاهده ی نظام مندی آن‌ها، حضور حکمت و تدبیر الهی را دریافتیم.

چند مورد به درستی بیان شده است؟

۱. مجموعه ی نظام مند، مجموعه ای است که اجزاء آن به گونه ای سامان یافته اند که فعالیت دسته جمعی آن ها منتهی به اهداف معین می شود. غ (هدف واحد نه اهداف؛ همه مجموعه ها در نهایت یک هدف نهایی دارند نه اهدافی)

۲. شاخصه اصلی هر مجموعه بزرگ و کوچکی در نوع هدفی که هر یک از اجزای آن دنبال می کنند خلاصه می شود. غ شاخصه اصلی هر مجموعه هدفمندی است و این موضوع به معنی داشتن یا نداشتن هدف است نه نوع هدف.

۳. فعالیت هر سلول در هر قسمت بدن نه تنها در خدمت همان قسمت است، بلکه در خدمت نهایی ترین هدف، یعنی رشد و حیات بدن نیز هست. ص

۴. هر دستگاهی نظم، قانون مندی و هدف خاص خود را دارد. اما این امر نه تنها مانع هماهنگی و همکاری سراسری آن ها برای رسیدن به هدف نهایی نیست، بلکه در خدمت آن است پس بین نظم، قانون مندی و هدف خاص هر مجموعه با هماهنگی و همکاری همان مجموعه با سایر مجموعه های خلقت رابطه طولی برقرار است که در نهایت هر در جهت هدفی واحد فعالیت می کنند. ص

۵. این موضوع که بگوییم: خاصیت رشد و نمو به قسمت خاصی از بدن مربوط نیست، بلکه به مجموعه ی بدن و دستگاه های آن مربوط است و همه ی این دستگاه ها به نحوی برای این هدف فعالیت می کنند. به این سبب است که: نظام های بزرگ از به هم پیوستن نظام های کوچک شکل می گیرند. غ به این سبب است که: هر چه دایره ی نظام، بزرگ تر می شود، نظم و قانون مندی گسترده تری لازم است که نظام های کوچک تر را در درون خود جای دهد.

نکته: باید به عبارات علت و معلولی بدن انسان توجه کنید:

۳- نظام های بزرگ از به هم پیوستن نظام های کوچک شکل می گیرند: ^{بطن} بدین صورت که بطن ها، دهلیزها و دریچه ها قلب را می سازند، قلب و سرخرگ و مویرگ دستگاه گردش خون، و مجموعه ای از دستگاه ها نیز بدن را شکل می دهند.

۴- هر چه دایره ی نظام، بزرگ تر می شود، نظم و قانون مندی گسترده تری لازم است که نظام های کوچک تر را در درون خود جای دهد. به طور مثال خاصیت رشد و نمو به قسمت خاصی از بدن مربوط نیست، بلکه به مجموعه ی بدن و دستگاه های آن مربوط است و همه ی این دستگاه ها به نحوی برای این هدف فعالیت می کنند.

۶. نظام های به هم پیوسته و تو در تو که بدن را می سازند، فعالیت هماهنگ و سازمان یافته ای انجام می دهند که در پایان منجر به حیات و رشد می شود. ص

نکته: کتاب در کنار رابطه ی طولی دو لفظ دیگر هم به کار برده: (۱) تو در تو (۲) به هم پیوسته

۵- این نظام های به هم پیوسته و تو در تو که بدن را می سازند، فعالیت هماهنگ و سازمان یافته ای انجام می دهند که در پایان منجر به حیات و رشد می شود.

ارتباط به هم پیوسته دستگاه ها

این جزوات ویژه کلاس های حضوری و غیر حضوری استاد غفوری تدوین و طراحی شده لطفاً کپی نکنیم.

(حالا ممکنه بگید آقای غفوری چرا میگه به هم پیوسته که گفتن باید بگیم رابطه طولی مگه در رابطه عرضی ما به هم پیوسته بودن را نداشتیم؟ بچه ها واقعیت اینه که کتاب درسی وقتی از رابطه عرضی حرف زده رفته سراغ بررسی اجزا و اونا رو نظام های مستقلی در نظر گرفته که هر کدام کار خاصی دارن بنابراین پیوستگی در این جا به معنی پیوستگی اهداف نیست بلکه پیوسته بودن اجزا به همدیگه رو میسونه که در رابطه طولی داشتیم.)

۷. وقتی به کره ی زمین نگاه می کنیم، موجودات بی شماری را که هر کدام سامان خاص خود را دارند، مشاهده می کنیم که همه به هم وابسته اند. ص

۸. در پرتو شکل گیری حیات و زندگی، انسان ها می توانند زندگی فردی و اجتماعی خود را سامان دهند و برای رسیدن به هدف های خود برنامه ریزی کنند. غ خبییلی دقت کن! طبق متن کتاب درسی داریم: (موجودات بی شماری را که هر کدام سامان خاص خود را دارند، مشاهده می کنیم که همه به هم وابسته اند و یک مجموعه ی عظیم را در این کره شکل داده اند و **سبب شده اند که حیات و زندگی بر روی کره ی زمین ادامه یابد** و در پرتو این حیات، انسان ها بتوانند زندگی فردی و اجتماعی خود را سامان دهند و برای رسیدن به هدف های خود برنامه ریزی کنند.) پس یادت باشه: تشکیل حیات بواسطه خداوند و تداوم آن با طرح و نقشه و برنامه ریزی حکیمانه خداست که در طول آن موجودات به هم پیوسته و با همکاری با همدیگر سبب تداوم حیات بر روی زمین میشن که حالا این تداوم حیات باعث میشه: (۱) سامان دهی زندگی فردی (۲) سامان دهی زندگی اجتماعی (۳) برنامه ریزی برای وصول به اهداف خود

۹. جهانی که در آن زندگی می کنیم، مانند بدن انسان، یک مجموعه به هم پیوسته، مرتبط و هماهنگ را تشکیل می دهد ص

۱۰. تنها از این مطلب که: مجموعه ی موجودات جهان، نظم، قانون مندی و هدف خاص خود را دارند، مجموعه ی موجودات جهان را می توان نظام واحد نامید. غ دقت کن: (اگر نمی گفت ((تنها از ...)) عبارت درست بود)

۲- هر دستگاهی نظم، قانون مندی و هدف خاص خود را دارد. اما این امر نه تنها مانع هماهنگی و همکاری سراسری آنها برای رسیدن به هدف نهایی نیست، بلکه در خدمت آن است.

بنابراین، جهانی که در آن زندگی می کنیم، مانند بدن انسان، یک مجموعه بهم پیوسته، مرتبط و هماهنگ را تشکیل می دهد. آن پنج ویژگی که برای بدن انسان ذکر شد، در جهان نیز مشاهده می شود. از این رو مجموعه ی موجودات جهان را می توان نظام واحد نامید. اکنون این سؤال به ذهن هر انسان اندیشمندی راه

۱۱. آنگاه که برای یافتن پاسخ به این سوال که: (این مجموعه ی بزرگ جهانی چه هدف و مقصدی را دنبال می کند؟)

از آیات قرآن کریم بهره می بریم معلول استفاده انسان از ارزش وجودی است که سبب برتری او از سایر موجودات می شود و آنگاه طبق آیات قرآن کریم نتیجه می گیریم: یکی از ویژگی های بندگان خداوند شنود موثر (یستمعون) و پیروی از بهترین شنیده هاست که به واسطه ی همین ارزش وجودی مورد هدایت الهی قرار می گیرند (هداهم الله) و در این جا منظور از بندگان خداوند همان اولوالالباب می باشد که با توجه به آیات قرآن کریم: اولین و دومین ویژگی خردمندان به ترتیب در همه حال به یاد خدا بودن و تفکر در آفرینش آسمان ها و

زمین می باشد. ص (جمع بندی مهم)

..... إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
..... وَاجْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
..... لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

۲- امام کاظم (ع) به هشام بن حکم فرمود: خداوند به اهل عقل و فهم بشارت داده و فرموده: «فبشر عبادالذین...»

● پروردگار، به ما قوه و نیروی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و راه درست زندگی، از راه های غلط تشخیص دهیم. حقایق را دریابیم و از جهل و نادانی دور شویم. ۲

..... الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ
..... قِيَامًا وَقُعُودًا
..... وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
..... وَيَتَفَكَّرُونَ
..... فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
..... رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
..... سُبْحَانَكَ
..... فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

... فَبَشِّرْ عِبَادِ	پس بندگان مرا مژده ده
الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ	آنان که سخن را می شنوند
فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ	و بهترین آن را پیروی می کنند
أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ	اینانند که خدا آنان را هدایت کرده
وَأُولَئِكَ هُمُ الْوَالِدُونَ الْأَلْبَابِ	و اینانند خردمندان

۱۲. جهان به بهترین شکل و در بهترین نظم آفریده شده و هیچ گونه خلل و بی نظمی در آن راه ندارد و به سوی خداوند

که کمال مطلق است در حرکت است. ص

۱۳. این که می گوئیم جهان حرکتی رو به رشد و رو به تکامل دارد معول آن است که: جهان به بهترین شکل و در

بهترین نظم آفریده شده و هیچ گونه خلل و بی نظمی در آن راه ندارد و به سوی خداوند که کمال مطلق است در

حرکت است. ص

محل یادداشت های من ....

نکته و تست آیات

آیه انجم (برادر اتقان) :
أفرینش و بسین

برگرد رقیب شاه کن

طبق آیه شریفه ی ((ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت فارجع البصر هل ترى من فطور)) می توان دریافت که نظم انسجام کامل و پیوستگی و هماهنگی خلل ناپذیر جهان خلقت بدلیل لزوم ..... (فارجع البصر) برای درک هدفمندی جهان می باشد که تاکیدی است بر ..... و ..... خلقت که با طرح ..... در آیه بیان شده، در تست زنی از این آیه به این نکته توجه می کنم که گزینه ای که: استحکام/اتقان صنع/محکم/

بی نظمی؟ عدم انجم

کامل؟ انهماهنگی؟/خلل؟/شکاف؟/

فطور؟/پراگندگی؟/بی ربطی؟/عدم

همکاری؟/بی هدفی؟/بی حکمتی من

بینی؟/من بینی بابا؟/نه من بینی پس

جهان هدف منده!

استوار/اتقان/جبال/کوه ها/ ابر ها/ظرافت خلقت الهی/چیزی در عین

تحرک ثابت باشد/آگاهی خداوند به اعمال بندگان در انتهای آیه/عدم

فروپاشی در کلام امام علی(ع) ، اگر دیدم قول میدم بدون هیچ شکی

سریع آن گزینه را رد کنم چرا که این کلید واژه ها برای آیه اتقان صنع

برادر آیه انسجام است و طراح اگر بخواهد اذیت کند آن را در گزینه قرار می دهد! ، در عوض هر جا ..... و ..... و ..... در گزینه ها دیدم با روی باز از آن گزینه استقبال کنم.

جوابیه:

۱. نظاره دقیق و عمیق برای درک هدفمندی جهان(فارجع البصر)

۲. نظم و انسجام خلقت

۳. استفهام انکاری

۴. عدم بی نظمی/عدم گسستگی/عدم شکاف

محل یادداشت های من ....

آیه دوم:

تیترا: آیه سی الا بالحق معرضون

طبق آیه شریفه ی ((ما خلقنا السماوات و الارض و بینهما الا بالحق و اجل مسمی و الذین کفروا عما انذروا معرضون)) می توان دریافت که: موجودات جهان ..... و ..... معینی دارند که .... است(اجل مسمی) و اثباتی است بر صفت ..... الهی برای انسان که در نتیجه ی مشاهده ..... موجودات جهان بدست می آید و بی توجهی انسان نسبت به ..... الهی و .... حقانیت و ..... جهان هستی به ..... می انجامد، توحید ..... (خلقنا) و توحید .....(اجل مسمی).

در تست زنی از این آیه به این نکات توجه می کنم که:

۱) هر گاه بپرسند چرا خداوند فرموده آفرینش این جهان **جز بر پایه ی حق نیست**؟ آنگاه در گزینه ها نگاه می کنم و اگر گزینه ای هدف شیطانی طراح قرار گرفته بود و بیان می داشت: خداوند آسمان ها و زمین را به حق آفرید تا هر کس پاداش آنچه انجام داده است را بیابد در حالی که به ایشان ظلم و ستم نمی شود. من سریعاً رویش خط بکشم و بگویم نه! چرا که این عبارت بیانگر مفهوم آیه شریفه ی: (وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) می باشد و جواب درست گزینه ای است که آیه ((ما خلقنا السماوات و الارض و بینهما **الا بالحق** و اجل مسمی و الذین کفروا عما انذروا معرضون)) را مفهوم گرداند یعنی بگوید: چون آفرینش آسمان ها و زمین دارای سرآمد و پایان مشخصی است و کسانی که کافر شدند از حکمت خداوند و حق و هدفمند بودن جهان و دارای سرآمد و اجل مسمی بودن جهان هستی روی گردانند.

۲) اگر بگویند: یکی از انذارهایی که مورد بی توجهی کافران قرار می گیرد، کدام است؟ جواب همین آیه است.

۳) معرضون ۲ جا داشتیم:

درس دوم سال دوم: هدفمندی و حقانیت آفرینش خداوند/اثبات صفت حکمت الهی برای انسان در نتیجه ی مشاهده ی نظام مندی موجودات جهان(بالحق)/بی توجهی انسان نسبت به هشدار الهی و انکار حقانیت و هدفمندی جهان هستی به کفر می انجامد/هدفمندی، شاخصه ی اصلی هر مجموعه و نظام/دیدگاه پیامبران و پیروان ادیان الهی نسبت به مرگ/توحید در خالقیت و ربوبیت نکته جمع بندی آیات دینی دو درس دو: هرگاه قدر+سخر دیدی بزن: جهان دارای قانون مندی/هرگاه له اسلم دیدی بزن خروج از قانون مندی ها غیر ممکن است./هرگاه اجل مسمی دیدی سریع بزن قانون مندی های جهان موقتی است.

درس ۵ سال دوم: هدفمندی و حقانیت آفرینش خداوند/اثبات صفت حکمت الهی برای انسان در نتیجه ی مشاهده ی نظام مندی موجودات جهان(بالحق)/ابی توجهی انسان نسبت به هشدار الهی و انکار حقانیت و هدفمندی جهان هستی به کفر می انجامد/هدفمندی، شاخصه ی اصلی هر مجموعه و نظام/دیدگاه پیامبران و پیروان ادیان الهی نسبت به مرگ/توحید در خالقیت و ربوبیت یه جمع بندی توپ واسه درس پنج سال دوم: هرگاه اجل مسمی دیدی بزن دنیا دارای سرآمد معین و دنیا دارای قانون مندی/هر وقت مصیر، رجع یرجعون ترجعون رجعوا رجعن، اجل مسمی دیدی بزن معاد

۴) يعرضون هم یک جا داشتیم:

درس ۷ سال دوم:

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ
بیانگر دوزخ و جهنم برزخی(سو+عذاب) و دوزخ اخروی و و معاد(اشد+عذاب)

مشابهت زمانی دنیا و برزخ(حاق)احاطه کرد) بال فرعون+غدوا+عشیا(روز و شب))

شدت عذاب آخرت به مراتب بالاتر از برزخ است.(اشد العذاب)

منظور از ((یوم تقوم ساعه)) روز قیامت است و آیه در مورد سرنوشت قوم فرعون است.

جوابیه:

المپاری بخون!

تحلیل جامع آیه: (مَا خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَبَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُتُوا مُعْرِضُونَ)

۱. نظام هدایت، بدون برنامه نمی شود. تکوین و تشریع، بر اساس حق و حکمت - خَلَقْنَا ... بِالْحَقِّ
۲. در نظام آفرینش، کثرت، انصراف، سستی، پستی، نادرستی و بیهودگی جایز ندارد. « مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ »
۳. کارمندی حقیقت آفرینش، وجود جهانی پس از آن است. (اگر معاد نباشد، بسیاری از نابرابری ها و بی عدالتی ها جبران نشده و موجب نخواستند بود.)
۴. توجه به محدودیت دنیا و ناپایداری نعمت ها و پدید آمدن، زمینه حق گرایان و دل بستن به دنیا و هشدار برای انسان است. « أَجَلٌ مُّسَمًّى »
۵. نظام تکوین و تشریع برای هدایت و کمال انسان است، با این حال، برخی ناسپاسی کرده و کفر می ورزند. « وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُتُوا مُعْرِضُونَ »
۶. تمام هستی در مسیر حق حرکت می کند و این انسان است که می تواند با انتخاب میری ناحق، منحرف شود. « وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُتُوا مُعْرِضُونَ »
۷. در نظام تعلیم و تربیت و تبلیغ، هشدار و تهدید لازم است. « أُتُوا »
۸. اعراض از حق، نشانه کس اراده و اختیار انسان است. « مُعْرِضُونَ »

- ۱) هدف-سرآمد
- ۲) موقتی
- ۳) حکمت
- ۴) نظام مندی/قانون مندی
- ۵) هشدار
- ۶) انکار
- ۷) هدف مندی
- ۸) کفر
- ۹) خالقیت
- ۱۰) ربوبیت

آیه سوم:

تیترا: آیه ۳ (حق صور مصیر)

طبق آیه شریفه ی ((خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوْرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيْرُ)) می توان بیان داشت که: هر یک از مخلوقات در ..... ترکیب و شکل خلق شده اند و خداوند هرچه را که ..... رساندن آن ها به ..... بوده است در خلقتشان قرار داده است و کاروان هستی همانطور که از خداست رو به سوی .... دارد و طبق سخنان حضرت علی(ع) خداوند هر چیزی را در ..... شکل طراحی کرد و آنگاه بدان ..... و ..... بخشید تا هیچ یک از مخلوقات از ..... و ..... تعیین شده از جانب خداوند تجاوز نکنند و برای رسیدن به مقصد مورد نظر و ..... نهایی کوتاهی نکنند و اگر خداوند به او دستوری داد انجامش دشوار نباشد و ..... نکند؛ و آنگاه که کلمه ی ((مصیر)) را در آیه میبینیم که در کنار (حق) بیان شده به ضرورت معاد براساس حکمت الهی (درس ششم سال دوم) پی می بریم که می توان گفت: حکیم کسی است که کارهایش هدفمند است و به نتایج صحیح و درست منتهی می شود. از این رو خدای حکیم، مرتکب کار عبث و بیهوده نمی شود، زیرا کار عبث از جهل و نادانی سرچشمه می گیرد. هر موجودی را برای هدف شایسته ای خلق می کند و امکانات رسیدن به آن هدف را هم به او عطا می نماید و اگر تمایلات و گرایش هایی در وجودش قرار داده، پاسخ مناسب آن را هم پیش بینی کرده است. هر انسانی گرایش به بقا و جاودانگی دارد و از مرگ و نابودی گریزان است و بسیاری از کارهای خود را برای حفظ و بقای خود انجام می دهد. همچنین هر انسانی طالب و خواستار همه ی کمالات و زیبایی هاست و این طلب به هیچ حدی محدود نمی شود. او به دنبال پایان ناپذیرها و افول ناشدنی هاست.

جمع بندی سخن حق در های کتاب:

ان فی خلق سماوات و ارض و اختلاف لیل و نهار لایات لاولی الباب الذین...رینا ما خلقت هذا باطلاً....سبحانک فقنا عذاب النار خلق الله سماوات و ارض بالحق ان فی ذلک لایه للمومنین آثار صنع و نشانه های حکمتش در نوآوری های بی سابقه و خلقت بی نظیرش هویدا است. هر یک از موجوداتی که خدا آفریده برهان آفریدگاری و دلیل خداوندی اوست (ان فی خلق سماوات و ارض...) حتی اگر آن موجود جامد و بی زبان باشد چرا که آن هم با زبان بی زبانی خالق خود را معرفی می کند و تدبیر (توحید ربوبیت) خدا را باز می گوید. ما خلقنا سماوات و ارض و ما بینهما الا بالحق و اجل مسمی و الذین کفروا عما اندروا معرضون خلق سماوات و ارض بالحق و صورکم فاحسن صورکم و الیه المصیر و من آیاته ...

تکنیک حفظ آیات حق دار

خلق الله ... حق ... آیات للمومنین
خلق ..... حق ... فاحسن صورکم الیه مصیر
ما خلقنا...الا حق.. اجل مسمی+کفروا+معرضون
و خلق...حق..... و لتجزی کل نفس بما کسبت و لا یظلمون

و خلق الله سماوات و ارض بالحق و لتجزی کل نفس بما کسبت و هم لا یظلمون
افحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لا ترجعون
و ما خلقنا السماء و الارض و ما بینهما باطلاً ذلک ذن الذین کفروا من النار
و قضی بینهم بالحق و هم لا یظلمون
و الوزن یومئذ الحق

جوابیه:

حواست هست؟!!

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ: خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَصَوَّرَهُمْ صَوْرَهُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ: اللَّهُ تَرَأَّنَ اللَّهُ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَتَّيْرَهُمْ
 وَيَتَّيْرَهُمْ بِخَلْقِ جَدِيدٍ (نیازمندی و ضرورت مخلوقات در بقا به خدا) (توحید در ربوبیت= ان یست
 یدصبکم)
 إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِهَادِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ هَايَاتٍ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ (آیه معروف
 خرمندان...)
خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ هَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ
 وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَصْرَاتُهُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 إِنَّ أَرَادَنِی اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِی بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ
 قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (کفایت خداوند بر انسان و توکل بر او سبب آرامش و
 امید) (اقرار مشرکان به وحدانیت خدا)
 وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ فِيهِنَّ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ
 وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِهَادِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ هَايَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ

(۱) بهترین

(۲) لازمه

(۳) هدف

(۴) خدا

(۵) بهترین

(۶) نظم و ظرافت

(۷) محدوده و چارچوب

(۸) هدف

(۹) سرکشی

آیه چهارم:

تیترا: آیه ی (له المک و له الحمد و علی کل شی قدیر)

طبق آیه شریفه ((يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)) می توان بیان داشت که: همه مخلوقات خدا را ..... و ستایش می کنند(توحید عبادی/عملی) و بنابراین این آیه همانند هر دو قسمت آیه شریفه "ایاک نعبد وایاک نستعین" دلالت بر توحید عملی دارد؛ از طرفی هرکجا در آیات کلید (حمد) دیده شد مانند همین آیه و یا آیه شریفه ی (الحمد لله رب العالمین) می توان گفت آن آیه اشاره به توحید عبادی دارد چرا که حمد مصداق عبادت است؛ ..... و فرمانروایی مطلق از آن خداست(له الملك)(توحید ولایت) بنابراین می توان گفت: در این آیه شریفه همانند آیه شریفه ی ((ولله ما فی السماوات والارض والی الله ترجع الامور)) به توحید در مالکیت اشاره شده است و در آیه دوم توحید در مالکیت از کلمه (الله) به دست می آید که به معنای (برای خدا-مال خدا) است . و قسمت آخر آیه (الی الله ترجع الامور) فقط به خاطر کامل شدن آیه آمده است و مربوط به بازگشت امور به خدا است. از آیه ی شریفه ی (یسبح لله ....) می توان نتیجه گرفت هر کلید واژه ((ل + الله)) نمی تواند قطعاً برای توحید مالکیت باشد یا توحید مالکیت را بیان نماید و رمزی که اکثر اساتید محترم به دانش آموزان برای توحید در مالکیت می گویند رمزی است به شرط خاص؛ ولی در کل این آیه هم به توحید مالکیت اشاره دارد(له الملك) و هم به توحید در ولایت(له

الملک) و در تست ها اولویت با توحید در ولایت می باشد؛ در ضمن از این آیه نتیجه می شود که قدرت مطلق و بلامنزاع خداوند است و موجودات بی جان هم دارای ..... مخفی هستند که باعث می شود به ستایش خداوند پردازند که این موضوع (ستایش خداوند) بدلیل له الملک و له الحمد و هو علی کل شی قدیر می باشد و این آیه با بیت: ((گفتم این شرط آدمیت نیست/ مرغ تسبیح گوی و من خاموش)) ارتباط مفهومی دارد.

حواست هت؟!؟

قادرین: ایحب الانن انن نجمع عظامه بلن **قادرین**
 علی ان نؤک **بنانه** (امکان معار)

جوابیه:

۱. تسبیح

۲. مالکیت

۳. شعور

قدیر: یسبح لله ما فی السماوات وما فی الارض له الملك وله
 الحمد وهو علی کل شی **قدیر** (قدرت بلامنزاع خدا)

قدیر: ومن آياته خلق السماوات والأرض وما بث فيهما
 من دابة وهو **علی جمیعهم** إذا **یتد** **قدیر** (معار جسمانی)

آیه پنجم:

تیترا: آیه ی (طوعاً و کرهاً)

طبق آیه شریفه ی ((أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْتَغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ)) می توان بیان داشت که: ..... از راه غیرالهی امری مردود و منکر است و وظیفه ی هر انسانی؛ بندگی خداوند و حرکت در مسیر .... الهی است و فرمانروایی مطلق (توحید در ولایت) خداوند و اطاعت ..... و خواه و ناخواه همه موجودات از او و در برابر فرمان های او به این صورت تعبیر می شود که همه موجودات عالم تحت ..... واحد الهی عمل می کنند و به سوی ..... که مقصد نهایی جهان خلقت است روان می باشند. (نظام واحد جهانی) از سوی دیگر در این آیه و آیه شریفه ی ((خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ)) کلید های (مصیر) و (یرجعون) هر دو رساننده ی مفهوم (معاد) هستند که اولی به امکان تحقق معاد جسمانی و دومی به اثبات ضرورت معاد براساس حکمت الهی اشاره دارد.

جوابیه:

۱. دین طلبی

۲. دین

۳. تکوینی (همگانی)

۴. قانون مندی

۵. خداوند

جمع بندی آیات اندیشه و تحقیق درس:

آیه: وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلْقَةُ الْبَشَرِ وَإِنْ مِنْكُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاءَ مَتَاعٍ فَمَنْ يَتَّبِعِ الْفِتْنَةَ يَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

پیام آیه: این آیه بیانگر حکیمانه بودن خلقت با استناد به آفرینش آسمانها و زمین (توحید خالقیت) و هم چنین اختلاف و گوناگونی زبانها و رنگ پوستها است. / اینها نشانه‌های برای العالمین = دانشمندان و عالمان است.

آیه: وَمِنْ آيَاتِهِ هَمٌّ نَامِلٌ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاءَ مَتَاعٍ فَمَنْ يَتَّبِعِ الْفِتْنَةَ يَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

پیام آیه: این آیه بیانگر حکیمانه بودن خلقت با استناد به خواب و استراحت انسان در شب و نیم روز و هم چنین بهره‌گیری از بخش خداوند است. / این دو نشانه‌های برای افراد شنو است.

آیه: وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً صَيِّغًا بِهِ الْأَرْضُ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

پیام آیه: این آیه بیانگر حکیمانه بودن خلقت با استناد به برق آسمان و ترس و رجای ناشی از آن (بارش باران) و هم چنین حیات مجرد طبیعت پس از مرگ با نزول باران است. (اشاره ای غیر مستقیم به امکان معاد جسمانی با تکیه بر رستاخیز طبیعت) / این دو مورد نشانه‌های برای افراد عاقل و دوراندیش است.

آیه: وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

پیام آیه: این آیه بیانگر حکیمانه بودن خلقت با استناد به برپایی آسمانها و زمین به امر خدا و هم چنین خروج انسانها از قبر در روز رستاخیز است. / این دو امر بیانگر غایبمندی و حکیمانه بودن خلقت و قدرت نامحدود الهی دارد. / (بامره) نشانه‌ی توحید در ربوبیت (ولایت هم درست است به شرطی که در گزینه‌ها ربوبیت نبینیم!)

عبارت (تَقْوَمُ الْمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ) اشاره به اعجاز محتوایی قرآن (اعجاز علمی = نیروی کراتش) دارد. / خروج انسان ها از قبر بیانگر معاد جسمانی و هم چنین مرحله ی (روم قیامت یعنی زنده شدن مردگان است. / اشاره به اثبات معاد جسمانی در پرتو قدرت الهی

آیه: وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ

پیام آیه: این آیه بیانگر حکیمانانه بودن خلقت با استناد به آفرینش آسمان ها و زمین (توحید خاقیت)، گتراندن براط جنندگان بر روی زمین و هم چنین جمع آوری موجودات در روز قیامت است. / این سه دلیل نشان از غایتمندی خلقت و قدرت نامحدود الهی دارد. / این آیه بر قضای الهی دلالت دارد.

نکات مهم تست زنی من:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

تکلیف جلسه آینده: مطالعه (صیق) این جزوه + متن درس (روم) + پیش خوانی متن درس سه سال (روم)

مهدی غفوری اولین مدرس دین و زندگی به سبک زیست شناسی در ایران

صد ها نفر همگام با من دینی را صد می زنند پس به کمتر از ۱۰۰ راضی نشو!